

**ΟΔΗΓΙΑ 2004/51/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
της 29ης Απριλίου 2004**

για την τροποποίηση της οδηγίας 91/440/ΕΟΚ του Συμβουλίου
για την ανάπτυξη των κοινοτικών σιδηροδρόμων

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη :

τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 71, παράγραφος 1,

την πρόταση της Επιτροπής¹,

τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής²,

τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών³,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 251 της Συνθήκης⁴, υπό το πρίσμα του
κοινού σχεδίου το οποίο εγκρίθηκε από την επιτροπή συνδιαλλαγής στις 23 Μαρτίου 2004,

¹ ΕΕ C 291 E, 26.11.2002, σ. 1.

² ΕΕ C 61, 14.3.2003, σ. 131.

³ ΕΕ C 66, 19.3.2003, σ. 5.

⁴ Γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 14ης Ιανουαρίου 2003 (ΕΕ C 38 E, 12.2.2004, σ. 89), κοινή θέση του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2003 (ΕΕ C 270 E, 11.11.2003, σ. 1) και θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2003 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην ΕΕ). Νομοθετικό ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 22ας Απριλίου 2004 και απόφαση του Συμβουλίου της 26ης Απριλίου 2004.

Εκτιμώντας τα εξής :

- (1) Η οδηγία 91/440/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 29ης Ιουλίου 1991¹, προβλέπει ότι, στις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις που έχουν λάβει άδεια, παρέχονται δικαιώματα πρόσβασης στο Διευρωπαϊκό Δίκτυο Σιδηροδρομικών Εμπορευματικών Μεταφορών και, από το 2008 το αργότερο, σε ολόκληρο το σιδηροδρομικό δίκτυο για την εκτέλεση διεθνών υπηρεσιών σιδηροδρομικών εμπορευματικών μεταφορών.
- (2) Η επέκταση αυτών των δικαιωμάτων πρόσβασης για τις διεθνείς υπηρεσίες σιδηροδρομικών εμπορευματικών μεταφορών σε ολόκληρο το δίκτυο από 1ης Ιανουαρίου 2006, θα πρέπει να αυξήσει τα αναμενόμενα οφέλη όσον αφορά την αλλαγή του τρόπου εκτέλεσης των μεταφορών και την ανάπτυξη των διεθνών σιδηροδρομικών εμπορευματικών μεταφορών.
- (3) Η επέκταση αυτών των δικαιωμάτων πρόσβασης σε παντός τύπου υπηρεσία σιδηροδρομικών εμπορευματικών μεταφορών από 1ης Ιανουαρίου 2007, σύμφωνα με την αρχή της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, θα βελτιώσει την αποτελεσματικότητα των σιδηροδρομικών μεταφορών σε σύγκριση με τους άλλους τρόπους μεταφοράς. Θα διευκολύνει επίσης τις βιώσιμες μεταφορές μεταξύ και εντός των κρατών μελών, ενθαρρύνοντας τον ανταγωνισμό και παρέχοντας τη δυνατότητα εισροής νέων κεφαλαίων και δημιουργίας νέων επιχειρήσεων.

¹ ΕΕ L 237, 24.8.1991, σ. 25. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2001/12/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 75, 15.3.2001, σ. 1).

- (4) Η παρούσα οδηγία αποτελεί τμήμα ενός συγκεντρωτικού συνόλου μέτρων τα οποία έχουν εξαγγελθεί με τη Λευκή Βίβλο για την πολιτική μεταφορών και εμπεριέχουν την οδηγία 2004/.../ΕΚ για την ασφάλεια των κοινοτικών σιδηροδρόμων (Οδηγία για την ασφάλεια των σιδηροδρόμων)¹, την οδηγία 2004/.../ΕΚ για την τροποποίηση των οδηγιών για τη διαλειτουργικότητα² και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. .../2004 για την ίδρυση Ευρωπαϊκού Οργανισμού Σιδηροδρόμων (Οργανισμός για τους σιδηρόδρομους)³. Αυτή η δέσμη μέτρων, που αναφέρεται ως «δεύτερη δέσμη μέτρων για τους σιδηροδρόμους», υιοθετήθηκε προκειμένου να αναπτύξει περαιτέρω το κοινοτικό κανονιστικό πλαίσιο στον τομέα των σιδηροδρόμων, όπως θεσπίσθηκε ιδίως με τις οδηγίες 2001/12/ΕΚ⁴, 2001/13/ΕΚ⁵ και 2001/14/ΕΚ⁶, οι οποίες αναφέρονται ως «πρώτη δέσμη μέτρων για τους σιδηροδρόμους». Προκειμένου να συμπληρωθεί το κανονιστικό πλαίσιο και να συνεχισθούν οι προσπάθειες για την επίτευξη ενός ενοποιημένου ευρωπαϊκού σιδηροδρομικού χώρου, η Επιτροπή πρότεινε, στις 3 Μαρτίου 2004, μια τρίτη δέσμη μέτρων η οποία θα συνεισφέρει περαιτέρω στον στόχο της παρούσας οδηγίας. Αυτή η προταθείσα τρίτη δέσμη διέπει την αδειοδότηση οδηγών τραίνων, τη ποιότητα των υπηρεσιών για τη σιδηροδρομική μεταφορά φορτίου, τα δικαιώματα των επιβατών στις διεθνείς σιδηροδρομικές μεταφορές και στο άνοιγμα των αγορών για τις σιδηροδρομικές υπηρεσίες διεθνών επιβατηγών μεταφορών. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ψήφισε ήδη, τον Οκτώβριο του 2003, αυτή τη νομοθετική διαδικασία με τροποποίηση που στοχεύει στο άνοιγμα των αγορών για όλες τις υπηρεσίες επιβατηγών μεταφορών μέχρι το 2008. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο συμφώνησαν να εξετάσουν επιμελώς την τρίτη δέσμη μέτρων. Όσον αφορά το άνοιγμα των αγορών για τις υπηρεσίες διεθνών επιβατηγών μεταφορών, ο αριθμός έτους 2010, ο οποίος έχει προταθεί από την Επιτροπή, θα πρέπει να θεωρηθεί ως ο στόχος που δίνει σε όλες τις επιχειρήσεις τη δυνατότητα να προετοιμασθούν καταλλήλως.
- (5) Η Επιτροπή θα πρέπει να εξετάσει τις εξελίξεις της κυκλοφορίας, της ασφάλειας, των συνθηκών εργασίας και της κατάστασης των επιχειρήσεων και θα πρέπει να υποβάλλει, πριν από την 1η Ιανουαρίου 2006, έκθεση για τις εξελίξεις αυτές, συνοδευόμενη, ενδεχομένως, από νέες προτάσεις που θα εξασφαλίζουν τη βάση για τις καλύτερες δυνατές συνθήκες για τις οικονομίες των κρατών μελών, για τις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις και τους υπαλλήλους τους, καθώς και για τους χρήστες.

¹ ΕΕ L ...

² ΕΕ L ...

³ ΕΕ L ...

⁴ ΕΕ L 75, 15.3.2001, σ. 1.

⁵ ΕΕ L 75, 15.3.2001, σ. 26.

⁶ ΕΕ L 75, 15.3.2001, σ. 29. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 2002/844/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 289, 26.10.2002, σ. 30).

-
- (6) Οι υπηρεσίες σιδηροδρομικών εμπορευματικών μεταφορών παρέχουν σημαντικές ευκαιρίες για τη δημιουργία νέων μεταφορικών υπηρεσιών και τη βελτίωση των ήδη υφισταμένων, σε εθνικό και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.
- (7) Προκειμένου οι σιδηροδρομικές εμπορευματικές μεταφορές να γίνουν πλήρως ανταγωνιστικές, απαιτείται όλο και περισσότερο η παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών μεταξύ και εντός των κρατών μελών.
- (8) Εφόσον η ασφάλεια των σιδηροδρόμων ρυθμίζεται από την οδηγία 2004/.../ΕΚ⁺, ως μέρος ενός νέου συνεκτικού κοινοτικού ρυθμιστικού πλαισίου για τον σιδηροδρομικό τομέα, οι διατάξεις της οδηγίας 91/440/ΕΟΚ που αφορούν την ασφάλεια θα πρέπει να καταργηθούν.
- (9) Επομένως, η οδηγία 91/440/ΕΟΚ θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

⁺ Σημείωση για την ΕΕΕΕ: Παρεμβάλλεται ο αριθμός της οδηγίας για την ασφάλεια των σιδηροδρόμων.

Άρθρο 1

Η οδηγία 91/440/ΕΟΚ τροποποιείται ως εξής :

- 1) Στο άρθρο 7, η παράγραφος 2 διαγράφεται κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της οδηγίας 2004/.../ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της ..., για την ασφάλεια των κοινοτικών σιδηροδρόμων.
- 2) Το άρθρο 10 τροποποιείται ως εξής:

(α) Η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Στις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 2 παρέχεται, υπό δίκαιους όρους, πρόσβαση στο διευρωπαϊκό δίκτυο σιδηροδρομικών υπηρεσιών μεταφοράς φορτίου, όπως ορίζεται στο άρθρο 10α και στο Παράρτημα Ι και, το αργότερο έως την 1η Ιανουαρίου 2006, σε όλο το σιδηροδρομικό δίκτυο, με σκοπό την εκτέλεση υπηρεσιών διεθνών μεταφορών εμπορευμάτων.

Επιπροσθέτως, το αργότερο έως την 1η Ιανουαρίου 2007, στις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 2 παρέχεται, υπό δίκαιους όρους, πρόσβαση στην υποδομή όλων των κρατών μελών, με σκοπό την εκτέλεση παντός τύπου σιδηροδρομικών υπηρεσιών μεταφοράς εμπορευμάτων.»

(β) Η παράγραφος 5 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«5. Κάθε σιδηροδρομική επιχείρηση που έχει αναλάβει την παροχή υπηρεσιών σιδηροδρομικών μεταφορών συνάπτει τις αναγκαίες συμφωνίες, επί τη βάση του ιδιωτικού ή του δημοσίου δικαίου, με τους διαχειριστές υποδομής της χρησιμοποιούμενης σιδηροδρομικής υποδομής. Οι όροι που διέπουν αυτές τις συμφωνίες είναι αμερόληπτοι και διαφανείς, σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας 2001/14/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2001, σχετικά με την κατανομή της χωρητικότητας των σιδηροδρομικών υποδομών και τις χρεώσεις για τη χρήση σιδηροδρομικής υποδομής καθώς και με την πιστοποίηση ασφαλείας*.

* EE L 75, 15.3.2001, σ. 29. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση 2002/844/EK της Επιτροπής (EE L 289, 26.10.2002, σ. 30).»

(γ) Η παράγραφος 6 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«6. Η σιδηροδρομική πρόσβαση και η παροχή υπηρεσιών στους τερματικούς σταθμούς και τους λιμένες που συνδέονται με σιδηροδρομικές δραστηριότητες που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2 και 3, και οι οποίες εξυπηρετούν, πραγματικά ή δυνητικά, περισσότερους από έναν τελικούς πελάτες, παρέχονται σε όλες τις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις, κατά τρόπο αμερόληπτο και με διαφάνεια, και οι σχετικές αιτήσεις σιδηροδρομικών επιχειρήσεων μπορούν να υπάγονται σε περιορισμούς μόνον εάν υπάρχουν βιώσιμες σιδηροδρομικές εναλλακτικές λύσεις υπό τις συνθήκες της αγοράς.»

(δ) Η παράγραφος 8 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«8. Μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2006, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, στην Επιτροπή των Περιφερειών και στο Συμβούλιο έκθεση για την εφαρμογή της παρούσας οδηγίας.

Η έκθεση αυτή περιλαμβάνει :

- εφαρμογή της παρούσας οδηγίας στα κράτη μέλη και αποτέλεσμα της λειτουργίας των διαφόρων ενεχομένων φορέων,
- ανάπτυξη της αγοράς, ιδιαίτερα εξέλιξη της διεθνούς κυκλοφορίας, δραστηριότητες και μερίδιο της αγοράς από όλους τους φορείς της, συμπεριλαμβανομένων των νεοεισερχομένων,
- επιπτώσεις επί του συνολικού τομέα των μεταφορών, ιδίως όσον αφορά την αλλαγή του τρόπου εκτέλεσης των μεταφορών,
- επιπτώσεις στο επίπεδο ασφάλειας σε κάθε κράτος μέλος,
- συνθήκες εργασίες στον εν λόγω τομέα, για κάθε κράτος μέλος.

Εφόσον χρειάζεται, η έκθεση αυτή συνοδεύεται από τις δέουσες προτάσεις ή συστάσεις για συνέχιση της κοινοτικής δράσης όσον αφορά την ανάπτυξη της σιδηροδρομικής αγοράς και του νομικού πλαισίου που την διέπει.»

3) Στο άρθρο 10β, παράγραφος 4, το στοιχείο γ) αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«(γ) την κατάσταση του ευρωπαϊκού δικτύου σιδηροδρομικών μεταφορών·»

4) Το άρθρο 14 απαλείφεται.

Άρθρο 2

Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2005, το αργότερο. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

Οι διατάξεις αυτές, όταν θεσπίζονται από τα κράτη μέλη, αναφέρονται στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από την αναφορά αυτή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της αναφοράς αυτής καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

Άρθρο 3

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής της στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 4

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις 29 Απριλίου 2004.

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Ο Πρόεδρος

P. COX

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

M. McDOWELL

=====